

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
3. สมมติฐานการวิจัย	3
4. ขอบเขตของการวิจัย	3
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	5
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ	7
1.1 ความหมายและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเกษียณอายุ	7
1.2 สิทธิและสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชน	8
1.3 ผลกระทบจากการเกษียณอายุ	9
1.4 ระยะเวลาต่างๆ ของการเกษียณอายุ	10
2. การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	12
2.3 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านต่างๆ	13
3. แนวคิดด้านการสนับสนุนทางสังคม	17
4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	18
4.1 เพศ	18
4.2 อายุ	18
4.3 สถานภาพสมรส	19
4.4 ภาวะสุขภาพ	19
4.5 ระดับการศึกษา	19
4.6 รายได้และความเพียงพอของรายได้	20
4.7 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.8 ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	21
4.9 ปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	21
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ	29
2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
2.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	32
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
1. การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี	35
1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	35
1.2 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	46
1.3 ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	48
1.4 การสนับสนุนทางสังคม	51
1.5 ปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	54
1.6 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	56
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจและสังคม กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	69
2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุ กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	69
2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วงอายุกับการเตรียมความพร้อม เพื่อเกษียณอายุ	70
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	105
3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในภาพรวม	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในแต่ละด้าน	108
4. รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	121
4.1 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ	121
4.2 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุช่วงอายุใกล้เกษียณ	128
4.3 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในภาพรวม	135
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	147
1. สรุปผลการศึกษา	148
1.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดนนทบุรี	153
1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	158
1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	161
1.4 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	163
2. อภิปรายผลการวิจัย	163
2.1 สมมติฐานที่ 1 ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุแตกต่างกัน	185
2.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุแตกต่างกัน	164
2.3 สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	167
2.4 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	168
3. ข้อเสนอแนะ	169
3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	169
3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	172
บรรณานุกรม	173

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	177
ภาคผนวก ข. รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	190
ภาคผนวก ค. รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ	191
ประวัติของนักวิจัย	192

สารบัญตาราง

	หน้า
3.1 จำนวนประชากรครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนนทบุรี	26
3.2 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	27
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	41
4.2 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	47
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	48
4.4 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	49
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	50
4.6 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	52
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	53
4.8 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	55
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	56
4.10 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	57
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในแต่ละด้านจำแนกตามช่วงอายุ	58
4.12 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	59
4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	60
4.14 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	61
4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	62
4.16 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านสุขภาพร่างกายของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	63
4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านสุขภาพร่างกายของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.18 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	65
4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	66
4.20 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ด้านการใช้เวลาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	68
4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ด้านการใช้เวลาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุรายข้อ	69
4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	70
4.23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมจำแนกตามเพศ	71
4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่าง ช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ จำแนกตามเพศ	71
4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุใกล้เกษียณ จำแนกตามเพศ	72
4.26 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมจำแนกตามสถานภาพสมรส	73
4.27 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมในภาพรวม ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมเป็นรายคู่	74
4.28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมเป็นรายคู่	74
4.29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมเป็นรายคู่	74
4.30 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมเป็นรายคู่	75
4.31 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลา ตัวอย่างในภาพรวมเป็นรายคู่	75
4.32 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ จำแนกตามสถานภาพสมรส	76
4.33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเตรียมความพร้อมในภาพรวม ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณเป็นรายคู่	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.82 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ การสนับสนุนทางสังคม และปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัยจำแนกตามช่วงอายุ	113
4.83 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ การสนับสนุนทางสังคม และปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านสุขภาพร่างกายจำแนกตามช่วงอายุ	115
4.84 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ การสนับสนุนทางสังคม และปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านจิตใจจำแนกตามช่วงอายุ	118
4.85 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ทศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ การสนับสนุนทางสังคม และปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุด้านการใช้เวลาจำแนกตามช่วงอายุ	120
4.86 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ	125
4.87 การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุช่วงอายุใกล้เกษียณ	131

สารบัญภาพ

แผนภาพ	หน้า
2.1 กรอบความคิดในการวิจัย	25
3.1 ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	28
4.1 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของครูโรงเรียนเอกชน ช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ	127
4.2 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของครูโรงเรียนเอกชน ช่วงอายุก่อนใกล้เกษียณ	134
4.3 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน	141
4.4 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานด้านเศรษฐกิจ	142
4.5 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานด้านที่อยู่อาศัย	143
4.6 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานด้านสุขภาพร่างกาย	144
4.7 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานด้านจิตใจ	145
4.8 รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานด้านการใช้เวลา	146

